

HELVE T I A.

DE hac Regione sic inquit Munsterus: Eam Regionem, aut magnam eius partem, quam Romani olim Heluetiam vocauerūt, hodie vulgò vocant Sueciam, & Confoederatorū terram. Incipit à summis Alpibus, desinensque ab Ortu ad Rhenum, excurrit in Septentrionē vsque ad Waldshut & Lauffenberg; atque hinc reflectitur in Occidentē secundum tractum Iuræ montis, vsque ad Lacum Geneuensem; quousque rursus pertingat ad Alpes, vbi superiorem Galliæ tunc temporis tenuit locum. Diuidebatur autem ea tempestate in quatuor Regiones: vnam incolebant Tigurini, & hi expeditionē facientes ex sua Regione contra Romanos, Anno ante Christi natiuitatem centesimo, & amplius (vt ex Cæsare depræhendere licet) interfecerunt Romanorum Consulem Ducem belli, L. Cassium; ceperuntq; , & perdomuerunt exercitū eius. Celebrati fuerunt tunc Heluetij suprà reliquos Galliæ populos, propter animi, egregiorumq; in bellis facinorū, virtutem. Anno ante Christū natum circiter sexagesimo, inierunt Heluetij fœdus cum Rauracis vicinis suis, atque aliis adiacentibus populis. Post hæc Heluetij relictis terris suis, quæ sibi non sufficientes erant, venēre sedes petitem, incensis mœnibus suis, ne spes vlla esset redeundi, melioresque occuparent terras. Nec defuit illis animus, totam si potuissent, subigere Galliam. Profecti autem sunt primū versus Geneuam, versusque Romanorum Prouinciam, quæ modò Sabaudia & Delphinatus appellatur. Iulio verò Cæsare Duce Romani exercitus præcludente viam multis fossis, aggeribusq; , & aliis obstaculis, coacti declinare per Sequanam, quæ hodie est Comitatus Burgundiæ: venientesq; ad Heduos, qui iam habitant Burgundiā, ibi post multas dimicationes tandem ventum est ad atrocem pugnam; durauitque cædes ipsa à septima hora in noctem vsque. Cumque vtrinque fortiter in acie starent, Cæsar tandem victor factus, perdomuit Heluetios, atque gentem bellicosiss. sic in sedes suas veluti greges in stabula pastorum perduxit, veritus, si hoc non fecisset, Germanos transito Rheno sedes ab Heluetiis relictas occupaturos. Deuictis itaque Heluetiis, Cæsar sine cessatione Galliam oppugnauit, donec eam tandem totam Romanorū Imperio subiecit. De lingua, quæ tunc vsi sunt Heluetij & Galli, duæ sunt coniecturæ. Quidam enim putant (vt Beatus Rhenanus) Gallicam linguā tunc neque cum Germanica, neque cum Gallica, quæ hodie vterque vtitur, cōmunicasse; sed propriam extitisse linguā. Alij verò (inter quos est Ægidius Tschudus, & Henricus Glareanus) putant Gallos tunc vsos lingua Germanica, potissimū ea, quæ adhuc Heluetij vtuntur; habentur vtrinque probabiles rationes. Hactenus ille. Præter ea, quæ de his Regionib. habes apud Cæsarem, & Strabonem; plura leges apud Vadianū, Ægidium Tschudū, Henricum Glareanū, & Osualdi Molitoris in eum Cōmentaria: & tandem Ioan. Stumpfium, qui ingens volumen de illis scripsit. His potes addere Io. Rhellicani Cōmentaria in Cæsarem. Promittit etiam Rhætiae descriptionem Nicolaus Stupanus Rhætus.